

ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਬੰਬੇ NONE

V-NONE

ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ
ਐਮ/ਐਸ. ਐਸ.ਡੀ. ਫਾਈਨ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਮਾਰਚ 30, 1995

[ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈਂਡੀ ਅਤੇ ਸੁਹਾਸ ਸੀ. ਸੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਲੂਣ ਐਕਟ, 1944:

ਧਾਰਾ 2(ਐਫ)—‘ਨਿਰਮਾਣ’—ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ—ਫੈਸਲਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸਥਾਰਕ ਹੈ।

ਕਰਦਾਤਾ ਨੇ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ—ਆਸਵਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਕ੍ਰਿਸਟਲੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ—ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਲਕ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਦਾਵੇ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ—ਅਪੀਲ—ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ—ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਤਭੇਦ—ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ—ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਤੀਜੇ—ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਢੰਗ ਨਾਲ—ਰੈਵੇਨਿਊ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਰਾਏ ਲਈ ਮੁੜ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਆਸਵਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਕ੍ਰਿਸਟਲੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 77 ਦੀ 1983 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 1 ਮਾਰਚ, 1983 ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਹੇਲਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਉਂਕਿ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਸਤੂ ਉਭਰਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਸਟਮ, ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਤਭੇਦ ਸੀ। ਮੈਂਬਰ (ਤਕਨੀਕੀ) ਨੇ ਹੇਲਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ; ਸੁਧੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਰਸਾਇਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਧੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਸਾਇਣਿਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੈਂਬਰ (ਨਿਆਇਕ) ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੇਲਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ, ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਤਭੇਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੈਂਬਰ (ਨਿਆਂਕਿਕ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਾਇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ।

ਫੈਸਲਾ: 1. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(f) ਅਧੀਨ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਜੋ ਹੋਰਥਾਂ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਟੈਰਿਫ ਐਕਟ, 1985 ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੈਪਟਰ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ' ਅਤੇ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਵਿਚਕਾਰ 'ਕੋਈ ਤੀਖਾ ਜਾਂ ਆਂਤਰਿਕ ਫਰਕ' ਬਣਾਉਣਾ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਅਤਿ-ਸਰਲੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਰਸਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਲਿਸਟ। ਦੀ ਐਂਟਰੀ 84 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਚੂੰਕਿ ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਿਸਟ। ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 84 ਅਤੇ 97 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਟੈਸਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਕੇ ਕਰਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਨ ਮੂਲ ਸਮਾਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਲੇਖ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਕਲਾਥ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼, [1963] ਸੁਪਲ. 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 586; ਸਾਊਥ ਬਿਹਾਰ ਸੁਗਰ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਯ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਯ, [1968] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 21; ਐਂਪਾਇਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1985] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 314; ਮੈਸਰਜ਼. ਉਜਾਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1989] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 488; ਮੈਸਰਜ਼. ਤੁੰਗਭਦਰਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿਰੁੱਧ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਕੁਰਨੂਲ, [1961] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 14; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਢਿੱਲੋਂ, [1971] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 779; ਮੈਸਰਜ਼ ਕੁੱਟੀ ਫਲਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਡਰਾਸ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਕਲੈਕਟਰ, [1988] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 239 ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ, ਦੀਦਵਾਨਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਕਲੈਕਟਰ, [1991] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 473, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਾਏ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਭੇਜੇਗਾ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2532 (ਐਨ.ਐਮ.) ਦਾ 1992.

ਕਸਟਮ, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਗੋਲਡ (ਕੰਟਰੋਲ) ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ 25.6.1991 ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਡਾ. ਆਰ.ਆਰ. ਮਿਸਰਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੇ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਅਤੇ ਵੀ.ਕੇ. ਵਰਮਾ।

ਜਵਾਬਦੇਹਿਆਂ ਲਈ ਵੀ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਕੁਮਾਰਨ ਅਤੇ ਐਸ. ਮੁਰਲੀਧਰ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਬੰਬਈ ਵੱਲੋਂ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1944 (ਇਸਨੂੰ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 35(L) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਸਵਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਕ੍ਰਿਸਟਲੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ? ਜਵਾਬਦੇਹ, ਐਮ/ਐਸ. ਐਸ.ਡੀ. ਫਾਈਨ ਕੈਮੀਕਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਫਾਈਨ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਫਾਈਨ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਦੀ ਮੁੜ ਪੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1983 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸੂਚੀ

ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਆਸਵਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਲਈ 1 ਮਾਰਚ, 1983 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੈਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 77 ਅਧੀਨ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ (ਅਪੀਲ) ਨੇ ਸੋਧਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਵਾਂ ਸਮਾਨ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਹੇਲਡ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਸਟਮ, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਗੋਲਡ (ਕੰਟਰੋਲ) ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣੀ ਗਈ। ਮੈਂਬਰ (ਟੈਕਨੀਕਲ) ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਹੇਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਫਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਨੂੰ ਉਹੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਸਫਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੈਮੀਕਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਆਸਵਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਕ੍ਰਿਸਟਲੀਕਰਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਹੇਲਡ ਕੀਤਾ। ਮੈਂਬਰ (ਨਿਆਂਕਿਕ) ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ "ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ, ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ"। ਮੈਂਬਰ (ਨਿਆਂਕਿਕ) ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ, "ਸਾਧਾਰਣ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸਫਾਈ ਦੇ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਪਾਰਕ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਪਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।" ਦੋਵਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਤੀਜਾ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਰਕ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਿਰਮਾਤਾ:

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਪਰੀਕਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਮੇਡਿਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੂਲ ਕਮੇਡਿਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਰੀਕਿਆ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਮੀਕਲ ਇੱਥੇ ਚਿੰਤਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਸੁੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਨਾਲ। ਕਮੇਡਿਟੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਿਤ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਮੈਂਬਰ (ਨਿਆਂਕਿਕ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ, ਅਰਥਾਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕੈਮੀਕਲ ਨਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਉਪਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਮੈਂਬਰ (ਨਿਆਂਕਿਕ) ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਪਟਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੈਮੀਕਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਪਾਰਕ ਕਮੇਡਿਟੀ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਰਮਾਤਾ' ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਉਪਧਾਰਾ (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤ ਐਕਟ (ਨੰਬਰ 25) ਦੁਆਰਾ 1975 ਵਿੱਚ, 1 ਮਾਰਚ 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"'ਨਿਰਮਾਣ' ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ,-

- (i) ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਘਟਨਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ;
- (ii) ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਟੈਰਿਫ ਐਕਟ, 1985 ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਜਾਂ

ਅਧਿਆਇ ਨੋਟਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ,

ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮਲਾਤੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਦੇ ਸਾਧਾਰਣ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਖੇਪ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਕਲਾਥ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼, [1963] ਸੁਪਲ. 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 586 ਵਿੱਚ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਨੇ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਵਨਸਪਤੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮੱਧਵਰਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਉਸਨੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਤੇਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਤੇਲ ਨੂੰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨੇਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਓਡੋਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਡਿਓਡੋਰਾਈਜ਼ਡ ਰਿਫਾਇਨਡ ਮੁੰਗਫਲੀ/ਤਿਲ ਦਾ ਤੇਲ ਵੀ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਓਡੋਰਾਈਜ਼ਡ ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਬਿਨਾਂ ਡਿਓਡੋਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ, ਤੇਲ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ "ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਵਨਸਪਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ 'ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਨਾਨ-ਐਸੈਸੀਅਲ ਆਇਲ' ਜਾਂ 'ਆਲ ਸੋਰਟਸ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਆਈਟਮ 12 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ:

"ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਪਾਠਕ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਦਾਰਥ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਕਚੇ ਮਾਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪਦਾਰਥ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਸਤਿਤਵ 'ਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਵਾਂਗ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਆਈਟਮ 23 (ਮੌਜੂਦਾ ਆਈਟਮ 12) ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਭਾਰਤੀ ਸੰਖੇਪ ਦੇ ਅਗਲੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੇ 'ਰਿਫਾਇਨਡ ਆਇਲ' ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ 'ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਆਇਲ' ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਈਟਮ 23 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਨਿਰਮਾਣ" ਅਤੇ "ਮਾਲ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

"ਕਿਉਂਕਿ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪਦਾਰਥ ਅਸਤਿਤਵ 'ਚ ਲਿਆਉਣਾ' ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ 'ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨਾ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਛੋਟਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿਭੇਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਉੱਧਰਿਤ ਇੱਕ ਪੈਸੇਜ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਨਿਰਮਾਣ' ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਬਦਲਾਅ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਇਲਾਜ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਆਰਟੀਕਲ ਉਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਮ, ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਮਾਲ' ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ:

"ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 'ਮਾਲ' ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲੇਖ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸ਼ਬਦ 'ਮਾਲ' ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰਣਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਰਥਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਲੂਣ ਐਕਟ, 1944 ਅਧੀਨ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ 'ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਵਾਂ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਪਰ", ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ, "ਐਕਟ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਖੰਡ ਵਿੱਚ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾਓਗੇ ਕਿ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: 'ਨਿਰਮਾਣ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਘਟਨਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਐਸ.(2)(ਐਫ)।"

ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਐਸ.2(ਐਫ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 'ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ' ਨੂੰ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 'ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ' ਨੂੰ, 'ਨਿਰਮਾਣ' ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਨਵਾਂ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਇਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲੇਖ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ: "ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।" ਐਸ.2(ਐਫ) ਵਿੱਚ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਖਤਮ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਧਾਰਨ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਖੰਡ ਵਿੱਚ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ "ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ" ਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ।

ਦੱਖਣੀ ਬਿਹਾਰ ਸੁਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ, [1968] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 21, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਐਮਪਾਇਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1983] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 314 ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਗ੍ਰੇ ਕਪੜੇ ਦੀ ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈਂਗ, ਪਿੰਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਮ/ਐਸ. ਉਜਾਗਰ ਪਿੰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1989] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 488 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਜਾਗਰ ਪਿੰਟਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਹੀ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਜਾਗਰ ਪਿੰਟਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ: ਗਾਹਕਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰੇ ਫੈਬਰਿਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਬਲੀਚਿੰਗ, ਡਾਈਂਗ, ਪਿੰਟਿੰਗ, ਗਲੇਜ਼ਿੰਗ, ਸ਼ਿੰਕ-ਪੁਫਿੰਗ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ। ਕਪੜੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਗਾਹਕਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਵਾਈਆਂ। ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਐਮ.ਐਨ. ਵੇਂਟਾਚਲੈਯਾ, ਜੇ., ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜੱਜ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ

ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਐਮ/ਐਸ ਤੁੰਗਭਦਰਾ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਕੁਰਨੂਲ, [1961] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 14 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ:

"ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਟੈਸਟ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਬਦਲਾਅਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਉਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਨੂੰ ਮੂਲ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਸਦੀ ਥਾਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਪਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਰਹੱਦੀ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬਰਾਬਰ ਐਚਿਤਯ ਨਾਲ ਦੋਨੋਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਪ੍ਰੈਸੈਸਿੰਗ' ਅਤੇ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਖਾ ਜਾਂ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਫਰਕ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰੀ, ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(f) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਐਕਟ ਸਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਸੂਚੀ-1 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 84 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ "ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਐਂਟਰੀ 84, ਸੂਚੀ 1 ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ 'ਪ੍ਰੈਸੈਸਿੰਗ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 'ਨਿਰਮਾਣ' ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਲੇਵੀ ਨੂੰ ਸੂਚੀ-1 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 97 ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਢਿੱਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।" ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਢਿੱਲੋਂ, [1971] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 779 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ:

"ਜਿਹੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ II ਜਾਂ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜਾਂ ਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਲਈ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੈ।"

ਮੱਧ ਕੇਂਦਰੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ੁਲਕ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸ. ਕੁੱਟੀ ਫਲੱਸ਼ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਿਡ, [1988] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 239, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਦਿੱਲੀ ਕਪੜਾ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਮਿਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਬਿਹਾਰ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਕਿਹਾ:

"ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਚਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਲੇਖ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਾਮ, ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਹੈ।"

"ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਆਫ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਜੈਪੁਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ, ਦੀਦਵਾਨਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ, [1991] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 473 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਬਿਆਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ: "ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਦਾ ਇੱਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਇੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।' ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਿਲਕੁਲ ਆਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 'ਰਾਮਸ ਜਾਂ ਤੇਜ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ

ਪਵੇ। ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਹੈਡਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੈਡਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹੈਡਲਿੰਗ ਪਰ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦਨ।

ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਦਲ ਕੇ ਇਹ ਉੱਠਿਆ ਕਿ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਸੈਸ' ਕੀ ਹੈ? ਬੈਂਚ (ਐਸ. ਰੰਗਨਾਥਨ, ਫਾਤਿਮਾ ਬੀਵੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ. ਓਝਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ) ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਐਫ) ਅਧੀਨ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਡ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਹਨ ਬਲਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਧਿਆਇ ਨੋਟਸ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਸੈਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਟੈਰਿਫ਼ ਐਕਟ, 1985 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ, ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਹੈ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ' ਅਤੇ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਤੀਖਾ ਜਾਂ ਆਂਤਰਿਕ ਵਿਭਾਜਨ ਖਿੱਚਣਾ" ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸਰਲੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਸਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ" (ਉਜਾਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟਸ)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਜਾਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟਸ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 84 ਲਿਸਟ-ਆਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ। ਚੂੰਕਿ ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਿਸਟ-ਆਈ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 84 ਅਤੇ 97 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ (ਐਮਪਾਇਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਉਜਾਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟਸ), ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਮੈਨੂਫੈਕਚਰ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਮੁੱਖ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਮੂਲ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਭਰੀ ਹੈ (ਉਜਾਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟਸ)।

ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਾਏ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਰੈਂਡਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇਜੇਗਾ।

ਜੇ ਤੀਜਾ ਮੈਂਬਰ, ਜਯੋਤੀ ਬਾਲਸੁੰਦਰਮ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਨਤੀਜਾ/ਰਾਏ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੇ।

ਟੀ.ਐਨ.ਏ.

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate